

Túra

A nagybányai **EKE Gutin Osztálya** és a **Szatmárnémeti Természetjárók 2015. július 19-én, vasárnap** gyalogtúrát szerveznek a 787 méter magasan fekvő Póka-csúcsra, amely Kisbánya (Chiuzbaia) település mellett található.

A tervezett útvonal: Felsőbánya központ - Borkút - Póka-nyereg - Póka-csúcs és vissza ugyanezen az útvonalon, többnyire hús, árnyas erdőben.

Ez az útvonal megközelítőleg 17 km, a szintkülönbség 425 méter.

Találkozás 9.40 órakor a vasútállomás melletti buszmegállóban.

Minden természetkedvelőt szeretettel várunk!

Az 1984-ben alakult sárvári Néptánc kör Kulturális Egyesület táncosai is felléptek a múlt hétvégén megrendezésre került Szinerváralja Napjai rendezvénysorozat idei, immár XVIII., nagykorúságához ért műsora keretében. A Hámori Sándor vezette néptánc csoport fergeteges előadás során mutatott be különféle magyarlakta területekre jellemző táncokat, a szép számban összegyűlt nézőközönségnek. A Szinerváralja Napjai - 2015. megnyitórendezvényét többek között dr. Bónis István parlamenti képviselő és Vicsai János, az RMDSz Nagybanya Központú Területi Szervezetének tanügyi alelnöke is megtisztelte jelenlétével. Az RMDSz nevében dr. Bónis István intézet köszöntőt az ünnepelőkhöz, és elsősorban a magyar ajkú váraljaiakhoz, akihez anyanyelvükön is szólt. (tamási)

Kitekintő

Nyolcnapossá bővül a Partiumi Magyar Napok

Négy színpaddal, 15 helyszínnel és több mint 100 programmal várja az érdeklődőket Szatmárnémetiben az idei XIV. Partiumi Magyar Napok.

Az augusztus 17-24. között megszervezendő rendezvénysorozaton **Koncz Zsuzsa** és **Gerendás Péter**, az **Ossian**, **Bye Alex**, **Zalatnay Cini**, a **Muzsikás Együttes**, a **PASO** és a **Neoton Família** is fellép, illetve a soproni **Deszka Társulat** és a budapesti **József Attila Színház** előadását is láthatja a közönség. A nyolcnaposra bővült rendezvény minden napjára jut egy báb- és egy színházi előadás.

Kölcsey-megemlékezés

– Irodalmi tanácskozás és megemlékezés a költő szülőföldjén –

Idén **Kölcsey Ferenc** születésének 225. évfordulója jegyében augusztus 6-án, csütörtökön délelőtt 9.00 órától Szatmárnémetiben, délután 5.00 órától pedig Nagyváradban (folyt. a 2. oldalon)

Előzetes a Nagybányai Szent István Napok rendezvénysorozat programjából

2015. AUGUSZTUS 13-22.

Augusztus 13., csütörtök:

Orgonaest: Dr. Kristófi János, a Nagyvárad Partiumi Egyetem orgonatanárának koncertje

Helyszín: Szentháromság templom - 19.30 óra

Augusztus 14., péntek:

A PROF. CAFE STRINGS vonósnégyes koncertje

Helyszín: Szentháromság templom - 19.30 óra

Augusztus 16., vasárnap:

Szent István napi búcsú - ünnepi szentmise a Szentháromság templomban - 19 órától

Augusztus 17., hétfő:

Szavaló- és énekverseny

Jelentkezni lehet **Czol Ernő**nél tel.: 0763-373541

Helyszín: Szentháromság templom - 17 óra

Augusztus 18., kedd:

Orgonaest - **Odongto Bernadette** nagybányai orgonaművész koncertje

Helyszín: Szentháromság templom - 19.30 óra

Augusztus 19., szerda:

A Torpedó együttes szabadtéri rockkoncertje

Helyszín: Cinterem - 20 óra

Augusztus 20., csütörtök:

A Schola Rivulina szabadtéri koncertje

Helyszín: Cinterem - 20.30 óra

Augusztus 21., péntek:

Hungarikum-est

A 2015-ös évi Szent István Napok rendezvénysorozat keretében, a nagybányai RMDSz ÚJ FEJEZET csoportjának a szervezésében, a Szentháromság Plébánia társszervezésében, a Máramarosi Magyar Vállalkozók Egyesületének fővédnökségével idén is sor kerül a zenés hungarikum-est megrende-

zésére, **SZENT ISTVÁN-est** címmel, 2015. augusztus 21-én, pénteken 19 órától az óvárosi **Schönherr-házban** (Fontana étterem)

Augusztus 22., szombat:

Zongoraest - **Mares Hanna**, a nagybányai Zeneművészeti Líceum diákjának koncertje

Helyszín: Szentháromság templom - 19.30 óra

Készen állsz egy mókás délutánra?

IGEEEN!!!!

IGEEEN!!!!

IGEEEN!!!!

Nevetés

Játszás

Kézimunka

Bibliai történet

Vakációs Bibliaiskola

Ha szeretsz játszani, kézimunkázni, nevetni, gyere és hozd a barátaidat is
július 23 és 24-én
14:30-tól - 17:30-ig
A Nagybányai Baptista Templomban!

Kiállítás

A nagybányai Bukarest sugárúti Művészeti Galériában megnyílt

Szántó András egyéni kiállítása.

A 20 olajfestményt felvonultató tárlat augusztus elejéig látogatható.

Mindenkit szeretettel várunk!

Egyházi hírek

* Vasárnap 12.00 órai kezdettel **unitárius istentisztelet** lesz az evangélikus templomban.

* A **nagybányai Evangélikus-Lutheránus templomban** július 18-án délután 6 órakor a debreceni egyetemi Monteverdi evangélikus kórus ingyenes koncertjére várnak szeretettel minden kedves érdeklődőt.

* A **nagybányai Evangélikus-Lutheránus Egyházközség** csütörtökön 18 órakor és vasárnap reggel 10 órakor istentiszteletre vár mindenkit.

* A **Nagybánya-óvárosi Református Egyházközségtől** kísértük utolsó útjára **Gájer István** testvérünket, akit 87 évesen szolgált magához az Úr. Nyugodjon békében!

Bunda Csilla Annamária

Fizessen elő...

... 2015-ben is a **Bányavidéki Új Szóra** a postahivatalokban, vagy a postai lapkézbesítőknél. 1 hónapra - 6.5 lej + postai járulék; 3 hónapra - 19.50 lej + postai járulék; 6 hónapra - 39 lej + postai járulék.

Az előfizetés továbbra is a legbiztosabb módja annak, hogy hozzájusson lapunkhoz.

Dr. Bónis István parlamenti képviselő irodáinak működési programja:

Máramarosziget:

- **RMDSz-székház**, minden hónap első péntekén 12-14 óra között;

Nagybánya:

- **RMDSz-székház**, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 10-12 óra között; - **Teleki Magyar Ház**, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 12-14 óra között. A parlamenti képviselő telefonszáma: 0726200756.

MMG Kft.
Hera u. 10. sz., tel. 0262/218021, 218072, 0720530066.
e-mail: mmgbaiamare@yahoo.com

TERVEZ ÉS KIVITELEZ:

- Gáz, fűtés és vízszelvényi rendszereket.
- Vízellátási és szennyvízelvezető rendszereket.

GYÁRT ÉS FORGALMAZ:

- Polietilén - acél hővezető elemek, gáz, víz és szennyvízelvezető hálózatoknak.
- Tipizált polietilén gázvezetékek - RISER
- MMG típusú gázszabályzó - mérő állomások, kistárolók használatra.
- KHS típusú gázszabályzó, 10-200 köbméter körüli szabálytartományokkal.
- GÁZGEP típusú, kompakt gázszabályzó - mérő állomások, nagyfolyású használatra.
- PAKOT.E típusú, földgázzal működő, villamos és földgáz szűrő hőszabályzó.

Nem értem...

... hogy Gyurcsány Ferenc volt magyar miniszterelnök milyen politikát is folytat. Mert, míg per pillanat amellet foglal állást, hogy Magyarország be kell fogadja az Unió által nekik ítélt menekülteket, addig ezelőtt jó tíz évvel a határon túli magyarokkal szemben „nem”-mel szavazott. Vajon pártja számára tobozozna szimpatizánsokat e nemes gesztusával.

... hogy honnan van olyan sok úgynevezett „mocskos pénz” hazánkban, amit állandóan mosni kell. Mivel a pártok, pártocskák lassan alapoznak a jövő évi választásokra, Elena Udrea megjegyezte, hogy ilyenkor sok mocskos pénz szokott forogni a pártok kampánykasszájában. Meglehet, de míg utánajárnak, én naponta átvizsgálom a nálam levő papírpénzeket, és ha valami gyanús jelt találok rajtuk, akkor beviszem valamelyik párt pénzmosodájába.

... hogy mitől lehetnek stresszbeteg a baromfiudvarok tyúkjai, ugyanis a magyarországi Szent István Egyetem kutatói már stressz elleni szert is készítenek számukra, mely a hírek szerint keresett lett az Unió országokban. A rájuk leselkedő rókák vajon nem stresszbeteg?

Vicsai György

Mostantól jár a plusz szabadnap a szülőknek

Az egészségügyi minisztérium kérésére a kormány szerdán elfogadta egy tavaly megszavazott törvény alkalmazási normáit, amely szerint a kiskorú gyerekek szülei évente kérhetnek egy plusz szabadnapot azért, hogy orvoshoz vigyék gyermeküket.

A szülő vagy a gyerek törvényes képviselője a szabadnap kivételéről már 15 nappal korábban kell értesítse a munkaadóját, és egy nyilatkozatot kell írnia, hogy az adott évben korábban nem

kért hasonló célból szabadnapot, és nem is fog még egyszer az év során. Egy vagy két gyermek esetén egy szabadnap jár, többgyerekes szülők két szabadnapot vehetnek ki évente. (erdelyfm)

10. Főter Fesztivál - Nagybányai Magyar Napok Szeptember 18-21.

Szeretettel meghívunk minden nagybányai és bányavidéki magyart a 10. Főter Fesztiválra, a Nagybányai Magyar Napokra. Jegyezzük fel ezt a dátumot naplónkba, ne tervezzünk más programot, hiszen három napig ismét miénk lesz a tér! Tanévkezdés utáni hétvégén gyűljünk ismét össze, ünnepeljünk és szórakozunk együtt Nagybánya történelmi központjában, a régi főtéren. Haza várjuk a városból és vidékéről elszármazott testvéreinket, legyen ez a találkozás az együtt-lét kellemes alkalmá.

A Főter Fesztivál egy lehetőség élő közösségünk színrelépésére - intézményeink, civil szervezeteink, egyházaink és iskoláink tevékenységének bemutatására, ezek önálló programszervezésére vagy részvételére. Az aktív nagybányai közösségi élet ebben a három napban kultúrre teheti át tevékenységének helyszínét, szórakoztathat, szórakozhat - mindezt kultúráltan és a kultúra eszközeivel, példát mutatva és tisztelve városunk és közösségünk hagyományait. A rendezvénysorozat a nagybányai magyarság nagy ünnepe, a találkozás, szórakozás és közösségépítés közege.

A Főter Fesztivál szervezője a Főter Fesztivál Egyesület, a rendezvény partnerei: a Teleki Magyar Ház, a Nagybányai RMDSz és a Németh László Elméleti Líceum.

Előre is köszönjük a várható közel nyolcvan támogató áldozatkészségét, intézmények, cégek és magánszemélyek lelkes segítségét.

Találkozunk szeptember 18-án, addig is figyeljék híreinket, felhívásainkat.
Pintér Zsolt

Székely falat

Az elmúlt napokban Székelyföldről származó élelmiszereket árusító üzlet nyílt a **Vasile Alecsandri utca 8. szám alatt.**

Termékei 100%-ban természetesek, hozzáadott kiegészítőket és tartósítószeret nem tartalmaznak.

Kaphatóak: füstölt hústermékek (sertés - mangalica is -, szarvas, vaddisznó és ló)- szalámi, kolbász, szalonnafélék, virsli és párizsi, valamint sajtfeleségek és ezekre jó Igazi Csíki sör.

Diabetikus, laktózmentes, gluténmentes termékek bő választékával is várjuk a kedves vásárlókat.

Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 8-18 óra között és szombaton 8-tól 13 óráig.

Kölcsey-megemlékezés

(folytatás az első oldalról) tanácskoznak a költő életét és munkásságát ismerők, míg augusztus 7-én, pénteken délután 5.00 órától Szódemeteren, Kölcsey szülőfalujának templomkertjében kerül sor (immár XXVI. alkalommal) ünnepi főhajásra nemzeti imánk szerzőjének ott álló szobra előtt.

A kétnapos – mindenki számára nyitott – rendezvény programjaira minden érdeklődőt szeretettel hívnak és várnak a rendezők.

Részletek a későbbiekben.

Bányavidéki Új Szó
Kiadja a PRO GENIUS Egyesület Nagybánya

Igazgató:	Soltz Anna
Főszerkesztő:	Tamási Attila
Főmunkatársak:	Dávid Lajos Deák László Simori Sándor
Számitógépes tördelés:	Deák László, Dávid Lajos, Tamási Attila
Nyomdai kivitelezés:	Bauer Artúr, Szabó Angéla

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
430143 Nagybánya
Báii u. 3. sz.
Tel/fax. 00(40)262-218.204
www.nagybanya.ro/uj_szo.php
e-mail: banyavidekiujso@gmail.com

Előfizetés a postahivatalokban és a lapkézbesítőknél - 40020 -
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
Az aláírt cikkek mondanivalója nem feltétlenül egyezik a szerkesztőség véleményével, és a szerző viseli értük a felelősséget.
A szerkesztőség fenntartja az írások szellemét és tartalmát nem érintő rövidítések jogát.
- ISSN 1221-0056 -

Készült a GENIUS Nyomdában

Nagybányai cég értékesítési ASSZISZTENST keres:

Főbb feladatok:

- meglévő és leendő ügyfelek részéről érkező hívások kezelése, online és telefonon keresztül;
- az ügyféllel folytatott beszélgetés rögzítése nyilvántartási rendszerünkben;
- a cég termékeinek népszerűsítése, online és telefonon keresztül;
- új ügyfelek keresése;
- időközönként az ügyfelek meglátogatása, a kapcsolatok ápolása;

Ajánlatunk:

- dinamikus, fiatalos, jó hangulatú csapat;
- fejlődési lehetőségek;
- kiemelkedő alapbér és teljesítményarányos jutalék, versenyképes juttatási csomag;
- étkezési jegy;
- kötött, túlóramentes munkaidő

Cégünkről:

Az **Apiland** cég 2002-ben volt alapítva, és azóta folyamatosan új termékeket, illetve új elveket vezetett be a modern apiterápiában, a román, illetve a magyar piacokon. Példaként említhetjük a tiszta méhpempőt, a nyers virágport, a méhkenyeret, illetve a tisztított propoliszt.

Cégünk állandó fejlődésben van, mi pedig értékes embereket keresünk csapatunk bővítéséhez.

A CV-t a következő e-mailre küldjék el: angajari@apiland.ro

Betanítunk kürtőskalács készítésére és árusítására flexibilis munkaprogramra hajlandó személyeket.
Érdeklődni a 0722388838-as telefonszámon.

Beiratkozás IX. osztályba

Azok a diákok, akik részt vettek a VIII-os záróvizsgán és a számítógépes felvételin (bejelölték az iskola kódjait az opcióik közé) július 16-24 között munkanapokon 8-15 óra között iratkozhatnak be IX. osztályba.

A beiratkozáshoz szükséges iratok:

- A gyermek keresztlevele és személyi igazolványának másolata
- Egy szülő személyi igazolványának másolata
- Igazolás a VIII. osztályos vizsgák eredményeiről és törzskönyvi kivonat az V-VIII. osztályos átlagról (mindkettőt az az iskola bocsátja ki, ahol a diák a VIII. osztályt végezte)
- Orvosi igazolás az oltásokról (az iskolaorvostól)

Az iratokat egy dossziében kérjük beadni.

Kérjük azokat a szülőket, akik semiképp nem tudják ebben az időszakban munkaidőben beírni gyermeküket, délutáni időpont egyeztetése végett vegyék fel a kapcsolatot velünk a 0745227704-es telefonszámon.

Szót kér az Olvasó:

Ha csak egyet győzünk meg...

Nemrég egy volt iskolatársammal való beszélgetés során derült ki, hogy ők nem szokták megvenni magyarnak egyetlen magyar nyelvű hetilapját, az Új Szót.

Bár mindketten aránylag jó nyugdíjjal rendelkeznek, nem a dolog anyagi vonzata, inkább a helyi magyar nyelvű sajtó iránti egyszerű érdeklenség miatt nem vásárolják meg a lapot. Különben nem is lehet meghatározó ok a heti 2 (kettő) lej, egy autóbuszjegy ára.

Volt iskolatársamat ekkor felesége előtt egy kis humorral, de annál több iróniával elég jól megpirongattam:

- Letagadom, hogy egy iskolába jártunk, mert ha még te sem támogatom heti két lejjel az egyetlen magyar nyelvű újságot, akkor nem tartalak barátomnak sem.

Azóta már péntekenként többször is rámteléfonozt, hogy közölje: megvettem az újságot.

- Na ugye - válaszoltam az első híváskor - , igazam volt, hiszem mégiscsak van benne olvasnivaló: az egyházi hírek, egy-egy egészségügyi tanács, kulturális eseménynaptár és beszámoló, de jót tesz egy kis humor is, és még a tévé-műsort is megtalálhatod benne, valamint a sporteseményekről is tudomást szerezhetsz.

Valóban, ha minden egyes olvasója az újságnak csupán még egy családot győzne meg arról, hogy megyénkben továbbra is szükség van egyetlen magyar nyelvű hetilapunk fenntartására, mert a kiadással járó költségek a bevételekből nem fedezhetők, akkor az Új Szó helyzete sokat javulna.

Nem úgy, mint a helyi román nyelvű sajtótermékek esetében, ahol ugyan az utóbbi években szintén csökkent a példányszám, a hirdetésekéből és a reklámokból származó bevételek továbbra is biztosítják működésüket.

Ne sajnáljuk tehát mi sem a heti 2 lejt egy magyar újság további fenntartására!

Varga Imre

Felsőbányai olvasóink figyelmébe!

Bányavidéki Új Szót mostantól az Andrea virágüzletben (Gutinului utca, 15. szám) is vásárolhatnak, hétfőtől szombatig naponta 8 és 17 óra között.

Nagybányai olvasóink figyelmébe!

Amennyiben szeretné, hogy lapunk biztosan és időben eljusson önhöz, fizessen elő a Niv Curier Kft.-nél, V. Lucaciu utca, 100. szám, tel.: 0262211266, 0754-918990.

**Iskoláinkért
Gyermekeinkért
Egyesület**

A máramarosi magyar nyelvű oktatásért - program

Iratkozás nagybányai magyar óvoda- és napközicsoportokba - 2015-2016

Az alábbiakban közöljük a jövő tanév kínálatát a nagybányai óvodák és napközik területén:

30-as Számú Napközi óvodacsoportja, Zazar negyed, str. Victoriei 110., óvónő: Barcs Éva, tel.: 0722 879 657

30-as Számú Napközi napközicsoportja, Zazar negyed, str. Victoriei 110., óvónők: Tunyogi Imola, tel.: 0755 202 175, Tönkö Anita, tel.: 0741 531 524

20-as Számú Óvoda, B-dul București 20. (Eurohotel-el szemben), óvónő: Vári Renáta Melinda, tel.: 0741 330 801

A Németh László Elméleti Líceum óvodacsoportjai:

(iratkozás a Németh László Líceum titkárságán, str. Luminișului 1.)

1. egy óvodacsoport, str. Industriei 1., óvónő: Ignát Etelka, tel.: 0742 027 848

2. egy napközis csoport, str. Crișan 15., óvónők: Vincze Melinda, tel.: 0735 500 526, Görög Ágnes, tel.: 0724 865 299,

3. Waldorf napközis csoport, str. Luminișului 1., óvónő: Kerekes Gabriella 0742 146 735

Step by Step Óvoda (napközicsoport), str. V. Babeș 2. (a volt Ciocan utca végén), óvónők: Torkos Erika, tel.: 0740 811908, Major Kinga, tel.: 0765 161 986

Otilia Cazimir Napközi, str. Banatului (V. Alecsandri - Hatvan negyed), óvónők: Almási Lilla, tel.: 0741 200 977, Munteanu Erika, tel.: 0745148630

Kérjük a kedves szülőket, ha bármilyen problémát, nehézséget, esetleg elutasítást észlelnek a beiratkozás során, jelezzék programunk képviselő-jénél, tel.: 0740 176757, e-mail: iskolainkert@nagybanya.ro

Olvassa a megye legjobb
MAGYAR lapját!

„(...) és áhítattal ejtsétek a szót (...)”

Érdeklődéssel, ám - egyszersmind - nagy szomorúsággal olvastam Popovic Gergely írását a BUSz 2015. július 10-én megjelent lapszámában. Érdeklődéssel azért, mert az általa jegyzett cikkek a szerzőjük józan látásmódjáról, tárgyilagosságáról és jól informáltságáról tanúskodnak; szomorúsággal pedig azért, mert olvasása közben rájöttem, milyen nagy igazság rejlik a leírt sorokban!

Köztudott tény ugyanis, hogy a magyar nemzet - az elszenvedett történelmi traumák hatására - mára már súlyos lelki- és értékválságba sülyedt! Hogy miért van ez így, azt most nem firtatnám, egyrészt terjedelmi korlátok miatt, másrészt pedig azért nem, mert a jól informált Olvasónak úgy sem mondanék túl sok újat vele! Nos, ez az érzelmi- és értékválság olyannyira rányomta rusnya, gennyes bélyegét a magyar tudatra és néplélekre, hogy ehhez képest a

2008-ban kirobbant gazdasági válság - mely, mint tapasztaljuk, máiglan érezteti (utó)hatását - csupán ártatlan gyermektréfának tűnik! A média - mind a közszolgálati, mind a kereskedelmi - nem eléggé „profi” ahhoz, hogy kiszűrje a „kostolni” főnévi igenévhez hasonló nyelvi „vadhajtásokat”, ezért hát nem is igen tudja (nem akarja?) fölvenni ellenük a harcot! Másképpen megfogalmazva - tisztelet a kevés kivételnek -, a sajtót a „nyelvi trehánytság”, az igénytelenség uralja! Nem tudom, hogy a tisztelt kollégák közül ki hogyan kerül munkaviszonyba - mondjuk - a közmédiával, de, hogy jónéhányuk messzire elkerülte a beszédtechnika-tanfolyamot, az hétszentség! Hogy miért? Mert - sajnos - nem beszélnek helyesen! Kapkodják a levegőt, nem jó helyen tartanak szünetet (ugyanaz vehető észre írásban is, ahol a vesszők - és más írásjelek is - vagy rendszeresen elmaradnak, vagy nem jó helyre kerülnek...!), és... bizonyos helyeken, ahol hosszan kellene ejteni azt a magánhangzót, nyugodt lelkiismerettel röviden ejtik („híradó” helyett, például, rendszeresen „híradó” hangzik el a nap eseményeinek ismertetése előtti másodpercekben, a „színész” helyett pedig minden alkalommal „színész”-t mondanak! Ha már a színészekről szóltam: ők sem mindig tökéletesek: példának o-

káért, a „-ba”, „-be”, „-ban”, „-ben” helyhatározó ragok használatakor vétenek a nyelvhelyesség szabályai ellen) - s mindez gyakorta a közmédia egy olyan csatornáján hallható ebben a formában, melynek hivatásos „nyelvőre” is van! Aztán, ott van a hétköznapi nyelvhasználatban tetten érhető „szlengesedés”, avagy: a „pestiesen újmagyar” beszéd: „ubi”, azaz: „uborka”, „kovi ubi”, azaz: „kovászos uborka”, „pari”, azaz: „paradicsom”, „sali”, azaz: „saláta”... Sajnos, ez nem vicc: a saját szememmel volt „szerencsém” látni: „maradék Magyarország” van olyan élelmiszerpiac, ahol a kistermelő (viszonteladó?) az ár-cédulákon csak így, „újmagyarul” nevezi meg az általa kínált portéká(ka)t...! Ez van...!

De - szerintem - hiába is méltatlankodunk ezen, ha már az olyan köz-tiszteletben álló erdélyi személyiségek (is) a pesti szlenget tartják normálisnak és követendőnek, mint tette azt az egyik székelymagyar kortárs irodalmárunk a vele készült, s - mit ad Isten! - , éppen a közmédia egyik csatornáján sugárzott portréinterjúban, melyben - többek között - kifejtette: a nyelv „változik”, „rövidül”, és ez így a „jó”, így van rendjén...! (!?)

És ez még mind semmi: minap olvastam a világhálón (szándékosan nem írok „internet”-et, vagy „net”-et!), hogy: „Ósi magyar neveket tilt az MTA”. Az írás arról szól, hogy a Magyar Tudományos Akadémia nyelvészei egyszerűen megtiltották bizonyos ősi magyar személynevek anyakönyvezését! Bátor-kodnék idézni a cikkből:

„(...) - Nem adhatod Koppány (ár-ván maradt) fiainak a nevét saját fiadnak: Babócsa vagy Berzence. (Berzence és Babócsa állt bosszút Szent István fián, Imrén, apjuk halála miatt.)

- Álmos dédapjának Anonymus szerinti neve szintén tiltott (Ed)
- Nem adhatod Árpád vezér legidősebb fiának a nevét (Imrek)
- Álmos fejedelem testvérének a nevét sem.

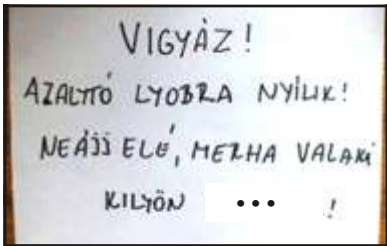
- Nem adhatod Emese férjének a nevét sem... (Ügyek)
- Nem adhatod a Hunor és Magor monda szerinti édesanyjának a nevét.

- Koppány egyik feleségének nevét.
- ... ahogy Atilla hun fejedelem fiának a feleségéről sem nevezheted el lányodat (Zsejke)

MIKÖZBEN a Rozalinda, Anasztázia, Dzsenifer, Dzsesszika nevek meg fent vannak az anyakönyvezhető nevek listáján. (...)”

Szóval, itt tartunk most...! Szomorú, de azért: reméljük, jönnek (jöhetnek) még jobb idők is...!

**Tisztelettel:
Szika Levente Zoltán, újságíró**

Merekerúdak* és jeggyűrű

Szénázás ideje volt, akárcsak most. Nővérem 17 évesen jegyeztette el magát, egyik szomszédasszonyunk meggyőző érvelésének hatására. Kapott is jó sok „fejmosást” édesanyamtól, mert neki nem szólt, hogy ígéretet tett a fiúnak a jegyváltásra. Néha-néha még a fejét is megkocogtatta, talán így vezette le a mérgét. Nem is volt semmi kifogása a vőlegényjelölt ellen, csak túl korainak tartotta a férjhezmenést. Sírdogált is a nővérem, ahol senki sem látta, talán ráeszmélt, hogy meg kellett volna beszélnie édesanyámmal is. Aztán meg volt a kézfogó.

Egy délután, jövet haza fáradtan a szénázásból, nővérem cipelte a két merekerúdat (szegénynek már nincsenek ilyen földi foglalatosságai, ő már itt is egy angyal volt), amikor is utolérte a vőlegénye és hazáig kísérte.

Másnap reggel édesanyám elé állt, és kijelentette:

- Nem megyek férjhez, visszaadom a jeggyűrűt!

- Hát mi ütött beléd, már nem olyan sürgős? Akkor kellett volna gondolkodni, amikor olyan hamar odaigérted magad - így édesanyám. - És mitől gondoltad meg magad ilyen hirtelen?

- Tegnapi, amikor jöttem haza a szénázásból, utolért a drága vőlegényem és egyik merekerúdat sem vette ki a kezemből. Ha ilyen figyelmetlen, keressen magának más valakit.

- Az nem olyan könnyen megy, ahogy te gondold. Mit mond a vőlegényed és a családja?

- Mondjanak, amit csak akarnak. Még aznap este visszaadta a jeggyűrűt, s egy óra sem telt el, amikor ott termett a mama a fiával.

- Teruska drága, ilyen szegényt nem hozhatsz a fiamra, ez nem olyan komoly ok, hogy visszaadd a gyűrűt ilyen semmisségért - így az anyósjelölt.

Édesanyámnak is szólt az apelláta, de a nővérem nem tárgított, nem és nem. Két hétig tartott a huzavona, míg édesanyám meggyőzte nővéremet: végülis rendes, jó fiú, meg fog becsülni, ami igaz is volt. Aztán a nővérem beadta a derekát, visszavette a jeggyűrűt.

Kedves házasulandó fiatalemberek, azért ma is van mit kivenni az arák kezéből, ha nem is merekerúdat. (Lázár A.)

** Merekerúd - karnyi vastagságú, 2 méter hosszú fenyőfa rúd, a két vége kihégyezve. Két ilyen rúdat egy kisebb csomó széna (amit merekének hívnak) alá helyeztek, és ezzel cipelték a szénát a boglyarakás helyére.*

Régi viharos, aszályos nyarak a Bányavidéken és Szatmár megyében

A tudósok többsége a korábban beköszöntött július elejei kánikulát az éghajlatváltozás megnyilvánulásának tekinti.

A XIX. század első felében megjelent Hasznos Mulatságokat, a Hazai és Külföldi Tudósításokat, a Nagybánya és Vidékét böngészve több tudósítást találtam régi, aszályos, viharos nyarakról.

1706 és 1708 között a legtöbb európai folyó kiapadt. Szatmár megyében a kutak kiszáradtak, a mezők és rétek kiégttek, és sok szarvasmarha elpusztult.

1718-ban Erdélyt sújtotta az egyik legnagyobb aszály. Több hónapon át egy csepp eső sem hullott. Az éhes emberek a fák kérgét, gyökerét, sőt kutyák, macskák húsát is megették.

1780-ban Kisasszony havában (augusztusban) Erdély több részén récetójás nagyságú jég esett. Egyes településeken négy napig nem olvadt el a jég.

1783-ban Máramaros megyében Ieudon (Jódon) egy gazda feleségével és gyerekeivel házuk ablakán nézett ki, amikor szobájukba beült a mennykő. Mindannyian leestek, elájultak, de néhány perc múlva magukhoz tértek.

Felsőbányán 1898. augusztus 5-én délután három órától égháború tombolt. Istennyíla Herr József kereskedő, Veres József főmérnök irodájába és a Korona-fogadó jégvermébe ütött be.

1902-ben júniusban a Bányavidéken sok patak kiszáradt. A csapadékszegény idő megtizedelte a gabonatermést és a gyümölcsöket. Ugyanabban az évben, augusztus 9-én nyíltak meg az ég csatornái. A két hétig tartó szakadó eső a felsőbányai búcsút is elmosta.

1905-ben, Nagybányán, az aszfaltolvasztó kánikula után eredt meg az eső. Augusztus 22-én este hat órakor Sárosi József Agyagos utcai házába gömbvillám hatolt be. Sárosi József, a felesége és gyerekeik leestek, amikor az izzó gömbből szikrák pattantak ki. A gömbvillám rövid ideig a szobában táncolt, áttörte a falat, majd felrepült a padlásra, ahonnan rövid idő múlva eltűnt.

Végül egy gyermekkori emlékem elvenitem fel. 1949-ben, augusztusban nagy-mamámmal városunk északi részén, a Szakadásban málnáztam. Hirtelen beborult, tűzkigyók szabdalták az eget, és fülsüketítő dörgés törte meg az erdő csendjét. A felhőszakadásban egy patak kilépett a medréből. Egyszer csak dörögés ütötte meg fülünket. Az esőfüggönyben nem láttuk a medvét. Azonnal szaladni kezdtünk a völgy felé. Szerencsénkre, a brummogó nem üldözött minket, mert valószínűleg jóllakott kedvenc erdei gyümölcsével.

Boczor József

Ismerjük meg Magyarlápost és környékét

Amíg a magaslatokon a juhászat fejlődött ki, és a hozzá kötődő mesterségek, a Lápos folyó alsóbb partjainál a lankásabb domboldalakon a tehén- és bivalyartás volt megelőbb. Itt is első helyen állt a tej és tejtermékek feldolgozása. A hetivásárokon most is keresett a finom bivalytej, -tejföl és a többi jellegzetes termék. A környék lakossága ilyenkor sokfajta tejtermékkel látja el a városiakat. Lehet válogatni a juh-, tehén-, bivalytejből készült termékekben.

Az elmúlt századokban az állatok bőrének kikészítése is kezdett egyre nagyobb teret foglalni. Első helyen állt a tímárság, de volt szíjgyártó stb. Erre utalnak a *Szíjgyártó*, *Nyerges* stb. családnevek. A folyó partja mentén tevékenykedtek a tímárok, mert nekik sok vízre volt szükségük. A folyót nem szennyezték a sok hulladékkal, mert mindenütt volt úgynevezett emésztőgödör, meszesgödör stb. A cserefa ontotta a szükséges cserzőanyagot. Így hetivásárkor itt, Magyarlápison, de a nagyobb községekben is, katonás rendben sorakoztak a „bőrösök” sátrai. Akkor nem volt autógumi, amiből a bocskort

készítsék, de volt jól kikészített bivalybőr-bocskor és egyebek. Volt miből válogatniuk azoknak, akiknek ilyesmire volt szükségük. Híres tímárcsalád volt a *Lévai* és *Duna* família. Sajnos a háború és az államosítás itt is megtette romboló hatását. Ma csak az emlékezetben léteznek. A gyárak átvették és tökéletesítették a termelést.

Magyarlápос másik fontos kisipari tevékenysége volt a fazekasság. Ennek bizonyítéka, hogy még ma is létezik a „Fazekasok utcája”. Egész házior családjai ebből éltek meg. A leghíresebb fazekasok a Gáspár famíliából kerültek ki. Ezen a helyen a talaj nem alkalmas a földművelésre, az agyag szinte kínálja magát a cserépedények készítésére. Nagyon sok munkába került, amíg az agyag megmunkálható anyaggá vált, csak ezután következett a formálás, a festés, a kiegészítés stb. Mire a „sárból” minőségi edény lett, ezekből a tevékenységekből a család minden tagja kivette a részét. Keresett volt a láposi cseréptányér, fazék, korsó, csupor.

Ki tudja, mi az, hogy „rötyke”? Pedig enélkül nehéz lett volna kivinni az

Magyarlápос

Útcavéset

ebédet a mezőn dolgozóknak! Olyan ügyesen volt elkészítve a rötyke „füle”, hogy kantárt szereltek rá, s a család „nagylánya” vígan vihette a csülkös bablevest, vagy bármilyen más ételt, mert az nem hűlt ki, amíg a helyszínré ért.

Hát a „csicses” korsót ismeri valaki? Pedig forró nyárban „főszereplő” volt! A máza jól szigetelt, s a víz hideg maradt az árnyékban. Jól esett a fáradt szántó-vető-aratónak meghúzni a „csicset”, ami nem volt más, mint a korsó vastagabb fülén kialakított szopóka. A-

zért volt vastagabb a „fül” (a fogantyú), mert csővé volt alakítva, így lehetett vizet inni belőle.

Még sok más érdekessége is volt szülővárosomnak, ami már a múlté, de jó rá emlékezni. Ha lassan, de mi is lépést próbálunk tartani a fejlődéssel. Aki nem hiszi, jöjjön, győződjön meg róla. Szívesen várjuk-látjuk!

Özv. Csornainé sz. Breuer Erzsébet
nyugalmazott tanítónő,
Magyarlápос

25. születésnapját ünnepelte a nagybányai Teleki Blanka Nyugdíjasok Egyesülete

A nagybányai Bábszínházban július 9-én megtartott 25. születésnapjára az egyesület elnökének, *Barcsy Lajos*nak a köszöntője nyitotta. Az összejövetelt megtisztelte jelenlétével *Ludescher István* alpolgármester és *Vida Noémi* területi RMDSz-elnök. Egy negyedszázad (1990-2015) nagy idő; *Barcsy Lajos* kiemelte, hogy a '89-es változásokkal megkezdődött a civil szféra kialakulása, ez az egyesület a rendszerváltás pozitív eredményei közé sorolható. 25 éve történt, hogy a testvérváros, Szolnok pedagógus klubjának vezetője kezét nyújtotta a nagybányai pedagógusok, majd a kellő érdeklődés hiánya miatt, a nyugdíjasok felé, így született meg a szóbanforgó egyesület.

1996-ig az elnöki tisztséget *Pacsá Klára* alapító tag, majd őt követve napjainkig *Barcsy Lajos* tölti be. Az évek során bebizonyosodott, hogy a tagoknak sokoldalú művészi tehetségük van.

Az egyesület *Teleki Blanka* nevét vette fel. Büszkén vállalja az egyesület ezt a nevet, ami egyrészt a viselője iránt tanúsított tisztelet, másrészt pedig a vállalt feladatok komolysága terén tükröződik vissza.

De inkább álljon itt néhány ilyen feladat, hiszen ezek önmagukért beszélnek:

2001-ben versmondó találkozó indult szépkorúak számára.

2006-ban egy kis csoport ellátogatott a kufsteini börtönbe, ahol a tiszteletadás jeleként *Teleki Blanka* és *Leówey Klára* cellájában emlékoszort, emléklapot és plakettet helyeztek el.

Koltón a *Szolnoki Pedagógus Nyugdíjas Klub* elnöke, *Ferencz Tiborné* kezdeményezésére Koltón *Petőfi Sándor-Szendrey Júlia* páros szobor avatása történt.

A nagybányai egyesület az alábbi klubokkal áll kapcsolatban (a kapcsolatok kialakításának sorrendjében):

- Szolnok város Nyugdíjas Pedagógusok Közössége
- felsőbányai *Fizely Sándor Nyugdíjasok Szervezet*
- *Hollósy Simon Művelődési Egyesület*, Máramarossziget
- „Barátság” Idősek Klubja, Aknasugatag
- nyíregyházai *Körúti Nyugdíjas Egyesület*
- *Romániai Magyar Nyugdíjasok Szövetsége*, Szalonta
- nyíregyházai *Konzervgyári Egyesület*

Nem feledkezhetünk meg támogatóikról sem: *Illyés Alapítvány*, *Communitas Alapítvány*, *Frauenbach*, *Plastunion*, *Zup Demi Com*, *Compact*, *Mara-vet*, *Flesch Pál*, *Ermosa*, magánszemélyek.

Könyvajándékokkal járultak hozzá a versmondók díjazásához a következő kiadók: *Líra és Lant* – Budapest, *Pólus Könyvkiadó* – Kolozsvár, *Mentor Könyvkiadó* – Marosvásárhely, *Jelenkor Könyvkiadó* – Pécs, *Heltai Gáspár Könyvtári Alapítvány* – Kolozsvár.

Barcsy Lajos ünnepi beszédét egy oda illő *Máray Sándor*-idézzel fejezte be.

Mánc Róbert Lóránt szavazásával folytatódott az ünnepség, kihangsúlyozván azt, hogy a lelki fiatalság nem csak a fiatalok kiváltsága.

A *Krizzsanovszki*-házaspár vidám jeleneteket adott elő, így fokozván a meghitt hangulatot.

Fazekas Magdolna külön erre az eseményre írt, a lelkes csapatról szóló versét adta elő.

A nyíregyházai színjátszó csoport nagy lelkesedéssel érkezett, amellyel a hallgatóságot is hamar „megfertőzte”. Több táncsal rukkoltak elő: volt polka, háromféle népi tánc, majd egy operettduettel zárult lendülettel és ugyanakkor

harmóniával telített előadásuk.

Juhász Klára kalotaszegi esperes asszony az öregség nehézségeiről és leginkább szépségeiről beszélt.

A szervezők köszönetet mondtak *Lakatos Nella* pedagógusnak, aki a szavalóversenyeket 10 éven keresztül vezette.

Emléklapokat adtak át azon egyesületek képviselőinek, amelyekkel a nagybányai nyugdíjas klub az évek folyamán kapcsolatban állt. (**Varga Gábor**)

Péter Károly jegyzete:

Majdnem felépítettük

A palotában dolgoztam, a földszinten, a megyei tanácsnál. Az emeleten – a „fejünk fölött” tehát – ki más dolgozhatott, mint a megyei pártapparátus.

Ha a nagykarú írógépet – amiből csak egy volt az egész megyében – föl kellett vinni az emeletre, ki más vigye föl, mint Péter. Megtisztelő dolog volt ez, de nem könnyű: majd megszakadtam mire fölrtem. De boldog voltam, mert a párt bízott bennem, bízott politikai elhatározásomban.

Majd eljött a párttagsági könyvek kicserélésének ideje. A pártnak segítségre volt szüksége. Ki menjen föl az emeletre? A kérdés hülye volt, a válasz egyszerű: Péter, a megbízható, az aki „a legkevésbé sem hajlandó mások akaratának meghajolni, meglehetősen kemény fejű, kompromisszumra nem hajlandó, aki őszintén hangot ad a véleményének bármely helyzetben, nem törődve azzal a határral, melyet átlépve mondandóját már inkább az érzéketlenség, mint az őszinteség jellemzi.”

Dolgoztunk éjjel-nappal, persze állandó megfigyelés alatt, nehogy eltűnjön egy pártkönyvecske. És mégis eltűnt. Nagy baj lett belőle, de nem olyan nagy, hogy kiszívárogon a dolog. Mindenki gyanított mindenkit mindaddig, amíg egy szép nap előkerült a könyvecske: az egyik elvtársnő kézitáskájában bújta meg. Ott volt, ahol minden szokott lenni, csak rend nem. Valószínűleg az asztalról esett le egyenesen az állandóan tátott szájú táskába, amelyiknek az asztal lábánál volt a megszokott helye.

Megkönnyebbültünk, felengedett a feszültség, visszaszereztük az elvesztett bizalmat, és minden úgy végződött, mint a mesében: majdnem felépítettük a kommunizmust!

HUMOR-ZSÁK

Két író beszélget egy fogadáson:

- Hallom, megnősültél - mondja az egyik.
- Igen, és mondhatom nagyon termékeny a házasságom.
- Hogy érted?
- Egy olyan könnyűvérű nőt vettem feleségül, hogy már három pornóregényt írtam az előéletéről.

- Mi a bizonyíték arra, hogy a sörben női hormonok vannak?
- ???
- Az, hogy ha a férfi megissza, elkezd összevissza beszélni, és nem tud vezetni.

A piros lámpánál fékez egy motor, majd eldől. Egy autós észreveszi és megszólal:

- Segíthetek, uram?
- Nem, köszönöm! Tudja, csak a feleségem hagyott el.
- Az még nem ok arra, hogy a piros lámpánál felboruljon.
- Dehogyan nem! Elvitte magával az oldalkocsit.

A vezérigazgató felesége magából kikelve rohan férje irodájába:

- Ezt nem tűröm tovább! Itt az ideje, hogy elbocsásd a gépkocsivezetődet!
- Mit tett már megint? - kérdezi a direktor.
- Ez a második eset, hogy majdnem átsegített a

túlvilágra. Követelem, hogy azonnal mondj fel neki!

- Ugyan, ugyan, kedvesem - mondja békéltetően a férj. - Adjunk neki még egy lehetőséget.

A nyomozó kérdezi a csinos titkárnőtől:

- Hölgyem, nincs valami ötlete, hogy miért ugrott ki a főnöke az ablakon?
- Sajnos nincs. Pedig olyan kedves ember volt. A múlt hónapban vett nekem egy igazi szőrmebundát, a múlt héten egy sportkocsit, ma pedig egy igazi gyémántgyűrűt! Aztán azt mondta, szeretne velem lefeküdni, és megkérdezte, hogy mit kérek cserébe.
- És mit mondott neki?
- Azt, hogy az irodában mindenki 50 dollárt szokott adni...

Egy fiú és egy lány megismerkednek a diszkóban, majd felmennek a lányhoz. A szenvedélyes éjszaka után reggel felébredve, a fiú megpillantja egy férfi képét az ágy fölött. Kíváncsiskodva kérdezi:

- Ki az ott, talán a férjed?
- Nem, dehogya! Nem vagyok férjénél.
- Hát akkor a barátod?
- Nem, nincs barátom sem.
- Mégis, áruld már el, hogy ki az?
- Én vagyok, a műtétém előtt.

Egy angol az Ausztráliában töltött nyaralása után meséli a haverjainak:

- Csodálatos egy ország srácok! Minden van ott, ami csak kell! Bárok nekem, strand a gyerekeknek, napsütés a feleségemnek és cápák az anyósomnak.

- Uram, tudja mi jár azért, ha hamisan tanúzik? - kérdezi a bíró a tanútól.
- Igen, egy BMW-t ígértek érte.

- Hogy hangzik a kannibál leánykérés?
- Légy az eleségem!

- Te, elhatároztam, hogy megnősülök. Mit gondolsz, milyen a hűséges nő, szőke vagy barna?
- Ősz.

Beviszi a nyomtatóját a szervízbe egy férfi. Amikor készen van, megkérdezi, mi volt a baj?

- Igazából semmi komoly - mondja a szerelő. - Csak ki kellett tisztítani.

Majd hozzáteszi:

- Azt javaslom, hogy legközelebb olvassa el a kezelési útmutatóban, hogyan kell, és akkor házilag is megcsinálhatja.
- Amúgy a főnöke mit szól hozzá, hogy ilyen módon elriasztja a kuncaftokat?
- Igazából az ő ötlete volt. A házilagos javítgatások után még több munkánk van!

- Azt hiszem, az új fiúmnak valóban komoly szándékai vannak.
- Miből gondolod?
- Már az első napon felhívott a lakásukra, hogy bemutasson a szüleinek.
- És hogyan fogadtak?
- Sajnos éppen nyaralni voltak.

Az átkosban a rendőriskolát bevégezve a tanulók-nak alkalmassági vizsgát kellett tenniük.

- Itt egy telefonpózna, kössön bele! - adja ki az utasítást az oktató.

A rendőr nem jön zavarba, belerúg az oszlopba és rászól:

- Álldogálunk, álldogálunk, hozzuk-visszük a híreket?!

Egy 92 éves bácsika üldögél a parkban, amikor odaugrik a lába elé egy kis zöld béka, és hirtelen megszólal:

- Te kedves ember, ha megcsókolsz, hercegnővé változom és egy hétig a tied leszek!
- Az öreg fogja a kis békát, beteszi a zsebébe, feláll a padról és elindul. Kikialt a fogságból a béka:
- Tudod mit? Ha megcsókolsz és hercegnővé változom, egy egész hónapig boldoggá teszek!

Erre az öreg:

- Eszem ágában sincs! Az én koromban már jobban örülök egy beszélő békának.

Két rendőr sétál a járdán, és már nagyon éhesek mindketten.

Egyszer csak egyikőjük megpillant a járdaszegély-nél egy botatlan konzervet.

Felveszi, és örömmel mutatja kollégájának.

A másik kézbe veszi és nézegeti a konzervet, majd egy hirtelen mozdulattal átdobja az úttest másik oldalára.

A másik rendőr elképedten és kérdőn néz rá.

- Hát most ezt miért dobtad el, mikor majd éhen döglünk mindketten?
- Azért, mert az volt ráírva a dobozra, hogy a túloldalon nyílik!

A lakásán keresik a rendőrt, a kisfia nyitja ki a kaput:

- Apukám a disznókat eteti, menjenek csak hátra. Megismerik, mert svájccisapkát visel.

A bíró megkérdezi a tanúként beidézt nőtől:

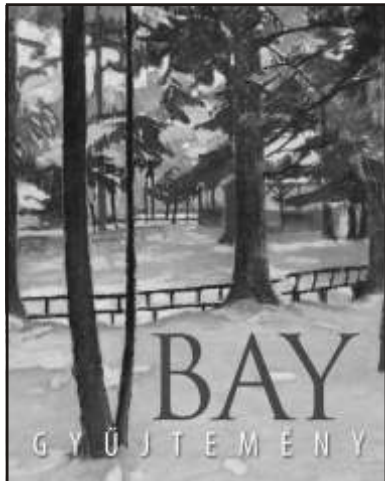
- Kérem, mondja meg az életkorát! Figyelmeztetem, hogy eskü alatt vall!
- 21 év és néhány hónap...
- És mennyi az a néhány hónap?
- 108...

THORMA JÁNOS - albumok és gyűjtemények

Könyvbemutató a Teleki Magyar Házban

Teltházzal, hatalmas érdeklődés mellett zajlott hétfőn a Thorma-életművet, valamint a dr. Bay Miklós gyűjteményt ismertető, Büki Barbara és Kovács Zita szerkesztésében nemrég megjelent albumok nagybányai bemutatkozása.

A Teleki Magyar Ház Thorma Jánosról elnevezett nagytermében az intézmény nevében Dávid Lajos, majd Ludescher István alpolgármester köszöntötték az eseményt. A továbbiakban Sza-

kál Aurél, a kiskunhalasi Thorma János Múzeum igazgatója, Kovács Zita művészettörténész, a bajai Türr István Múzeum igazgatója, Thorma Gábor, Thorma-rokon és szervező Münchenből, valamint a Nagybányáról elszármazott, jelenleg Budapesten és Németországban élő dr. Bay Miklós műgyűjtő szóltak a Thorma-örökség sorsáról, a kötetek megjelenésének körülményeiről, s tekinthették meg az albumokról szóló kisfilmeket.

Megtudhattuk, hogy a közeljövőben a kiskunhalasi Thorma János Múzeumban nyílik meg a nagybányai művésztelep világát bemutató legnagyobb magyarországi állandó kiállítás, amelyben kiemelt helyet foglal majd egyrészt a Bay-házaspár csaknem félmilliárdos eszmei értékű adománya (köztük 19 Thorma-festmény), másrészt Thorma János alkotásai. Az utóbbi évek kutatásai, valamint Bay Miklós és Bay Éva gesztusa révén háromszor annyi Thorma-képről van tudomása a szakmának, mint korábban: az 540-nél is több is-

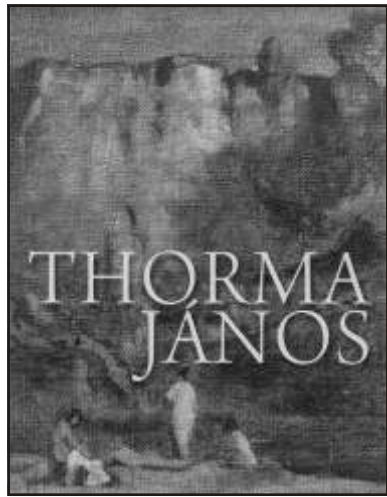
mert festmény közül 320 mára legalább reprodukción is megvan, vagy megtalálható múzeumokban, magántulajdonban.

A könyvbemutatón a hozzászólások során Véső Ágoston festőművész Ludescher István alpolgármesterhez intézve szavait ismételtelen felelevenítette régi javaslatát: illendő lenne, ha a festőtelep alapításának 120 éves évfordulója közeledtével (1896-2016) Thorma Jánosról neveznék el a város egyik utcáját.

Thorma János – bár nem Nagybányán látta meg a napvilágot – Kiskunhalason született 1870. április 24-én, azaz idén éppen 145 évvel ezelőtt –, az egyetlen volt a festőiskola alapítói közül, aki haláláig hű maradt fogadott városához. Ha nem tett volna egyebet, mint hogy Ferenczyvel, Iványi Grünwald Bélával és Réti Istvánnal együtt megalapítja a Szabad Festőiskolát 1902-ben, majd a Nagybányai Festők Társaságát 1912-ben, Trianont követően pedig a bukaresti hivatalságok és helyi politikai vezetők által is elismert autoritással védi-védelmezi a kolónia kö-

zösségét – akkor is a legnagyobb tisztelettel beszélhetnénk róla; azonban változatos, többféle stílusirányt követő életműve tekintetében is a legnagyobbak között emlegethetjük.

(TMH)

Moldova és Románia egyesüléséért tüntettek Bukarestben

A Moldovai Köztársaság és Románia egyesülését követelte több mint ezer tüntető vasárnap Bukarestben, akiket mind Klaus Iohannis román államfő, mind politikai ellenfele, Victor Ponta miniszterelnök Facebook-üzenetben üdvözölt.

Az Actiunea 2012 nevű civil szervezet felhívására július 5-én mintegy ezer moldovai fiatal indult gyalog Chisinăuból a moldovai-román határra, a Prut folyóhoz, hogy menetelésükkel a két román nyelvű ország egyesülésének gondolatát népszerűsítsék. Szombaton Ungheninél lépték át a határt, ahol több ezer romániai fiatal fogadta őket.

Az unionisták vasárnap vonattal érkeztek Bukarestbe, ahol az Egyetem téren, majd az elnöki hivatal előtt sürgették az egyesülést. A moldovai fiatalok menetéhez Bukarestben is több százan (egyes becslések szerint több ezren) csatlakoz-

tak. Az elnöki hivatalnál – az államfő távollétében – Iohannis egyik tanácsadója fogadta a tüntetők képviselőit, akik egy elnöki különbizottság felállítását kérték, amely kidolgozná a két ország egyesülésének jogi, politikai lépéseit.

A mai Moldovával csaknem megegyező területű Bessarabia – a Prut, a Dnyeszter és Duna-delta által határolt térség – több mint egy évszázados cári uralom után a bolsevik forradalom idején önállósult, majd 1918. március 27-én fogadta el a Román Királysággal való egyesülésről szóló nyilatkozatot. A terület 1940-ig volt Nagy-Románia része. (MTI)

A románok Európa legoptimistábbjai

A románok a legderülátóbbak Európában országuk gazdasági fejlődését és saját anyagi körülményeiket, helyzetüket illetően – legalább is a felmérések szerint. Közel 60 százalékuk érzi úgy, hogy Románia gazdasági helyzete javulni fog az elkövetkező 12 hónapban.

A közvélemény-kutatásban, amelyet a brit GfK kutatóközpont végzett 2015 márciusában és áprilisában, Romániából 1034 személy vett részt. A felmérés szerint a megkérdezettek 44 százaléka teljes mértékben elégedett volt jelenlegi életszínvonalával, ennek közel háromnegyede biztos volt abban is, hogy személyes helyzete javulni fog a következő 12 hónap során. Ezt a reményét 33 százalékuk a családjukban beálló öröndetes változásokra, 16 százalékuk munkahelyük megváltoztatására, 10 százalékuk pedig fizetésük várható növekedésére alapozta.

A megkérdezettek 20 százaléka úgy vélte, pénzügyi helyzete szilárd és biztonságos lesz az egy éves időszakban.

Mindennek ellenére, a mintacsoport közel felét, 47 százalékát aggasztották a megélhetés problémái. A megkérdezettek 18 százaléka munkahelye elvesztésétől tartott, 9 százalékuk pedig attól félt, hogy egy esetleges be-

tegség mennyire terheli majd meg a családi költségvetést, a gyermekek oktatási költségeinek fedezése miatt 8 százalék aggódott.

A kutatók a mintacsoport tagjainak válaszaiból azt a következtetést vonták le, hogy Romániában az emberek fő törekvése az, hogy családi költségvetésük minél kiegyensúlyozottabb legyen, anyagi tartalékaikat felelősségteljesen osszák be és költsék el, és így módon minél kevesebb gondot okozzanak számukra a mindennapok kiadásai. A vizsgálódók ezt a következtetésüket mindenekelőtt abból vonták le, hogy a románok csaknem 40 százaléka gondol arra, hogy fontos esetekben kölcsönt vesz fel, a mintacsoport 43 százaléka a hitelek felvételénél azonban minden esetben szem előtt tartaná, hogy a részletek visszafizetése ne terhelje meg túlságosan mindennapi költségeiket.

A válaszadók egyharmada azt állítja, hogy rendszeresen sikerül takarékoskodnia, pénzt félretennie. Közülük 55 százalék magánnyugdíj-pénztárban helyezi el megtakarításait, 30 százalék azért tesz félre pénzt, hogy minden anyagi helyzeten úrrá tudjon lenni, 23 százalék pedig a nyugdíjazást követő időkre tesz félre pénzt.

(maszol.ro)

INNEN ONNAN

Homárlárvákat kerestek, ötvenmillió éves vulkánokat találtak

A legújabb ausztrál kutatóhajó talált rá a 4900 méteres mélységben elterülő, mára kialudt tűzhányókra. Ötvenmillió évesre becsült, mára kialudt mélytengeri vulkánokat fedeztek fel a kutatók nagyjából 250 kilométerre Sydney partjaitól. Az ausztrál Új-Dél-Walesi Egyetem tengerbiológusaként dolgozó Iain Suthers, az Investigator nevű legújabb ausztrál kutatóhajó vezető szakembere szerint homárlárvák keltezőhelyei után kutatva bukkantak rá a 4900 méteres mélységben elterülő, kialudt tűzhányókra, a hajó ugyanis automatikusan feltérképezi a tengerfenéket. A szakemberek négy kalderát - kráterhez hasonló horpadás, amelyet a vulkán kitörése és összeroskadása alakít ki - találtak. A kalderacsoport hossza húsz, szélessége hat kilométer. A legnagyobb kaldera átmérője másfél kilométer és 700 méterrel magasodik a tengerfenék fölé. A kutatók 50 millió évesre becsülik a kialudt vulkánokat. Az Ausztrál Nemzeti Egyetem vulkanikus kőzetekre specializálódott szakembere, Richard Arculus szerint az ilyen vulkánok rendkívül fontosak a földtudománnyal foglalkozó kutatók számára, mivel értékes információkkal szolgálnak a tengerfenékről. "Elmesélnek nekünk a történet azon részét, amelyben Új-Zéland és Ausztrália elvált egymástól nagyjából 40-80 millió évvel ezelőtt és segíteni fogják a szakembereket a földkéreg titkainak feltárására irányuló jövőbeli tengerfenék-kutatásokban" - húzta alá Arculus. Az ausztrál tudományos közösség Southern Sur-

KERESZT- REJTVÉNY

Mélyen összefonódva

VÍZSZINTES: 1. "A csókról: amikor az emberek a kétségeeséstől és vágytól tehetetlenek és a beszéd mit sem ér, csak ezzel érintkeznek: a lehetük egybekeveredésével. Így igyekeznek egymásba szállni, a mélybe ahol ..." (Kosztolányi Dezső). 13. Stagnál, nem mozdul. 14. Más útra irányít. 15. Le. 16. Berakó! 17. ... et moi (Géraldy). 18. Csüng. 19. Csókol (nép.). 20. ... vesz; megharagszik. 22. A felsőfok jele. 23. "... igazat és szépet." 24. Állam (fr.). 25. Ipari növény. 26. Kapatos. 27. Román és kubai gkj. 28. Fogadás (ang.). 29. Barnulni kezd! 30. Bibliai evangélista. 32. Garantáló. 35. Fanyar ízű, erdei gyümölcs. 36. Tej-cseppek! 38. Dél-afrikai antilop. 39. Kihalt óriásgalamb. 41. Belapít! 42. Szél felőli oldal a hajózásban. 44. Elemzéstán. 46. Nobel-díjas (1984), holland fizikus (Simon van der). 48. Ellenérték. 49. Esetleg. 50. Sugárzási mértékegység volt. 52. Lekaszált fűcsonk. 54. Öreg a retek. 55. Velencei uralkodó volt (ered.). 56. Raktároz. 58.

veyor nevű korábbi kutatóhajója mindössze háromezer méterig tudta feltérképezni a tenger mélyét, felderítetlenül hagyva a kontinenst övező óceán jelentős részét. Az Investigatornek köszönhetően azonban a kutatók most először közvetlenül reagálhatnak az óceánban bekövetkező változásokra.

Rekordáron kelt el Viktória királynő bugyija

Remek állapotban van az a rendkívül bő bugyogó, amit Viktória királynő az 1890-es években hordott. 12 ezer fontért kelt el egy árverésen, korábban soha nem fizettek ennyit angol uralkodók fehérneműüért. A kelet-sussexi Yesterday's World múzeum a hétvégén árverezte el a gyűjtemény néhány darabját. Az aukción a Guardian cikke szerint tele volt a terem, mert ritkán látni

ilyen jó állapotú Viktória-korabeli ruhadarabokat. Pláne olyat, amit maga a királynő hordott. A 114 centis derék-bőségű bugyogóért végül több mint 12 ezer fontot fizetett egy magángyűjtő.

Örök élet? Magyar kutatók fantasztikus fel- fedezésekre bukkantak

Ki ne álmodna arról, hogy halhatatlan lesz? Persze fiatal külsővel, teljesen egészségesen. Ez ma még csupán képzeletünkben vagy a filmekben lehetséges, de a kutatók, köztük magyar genetikusok is fantasztikus felfedezésekre bukkantak az örök élet titkát kutatva. Egészen mostanáig azt hittük, hogy az öregedési folyamatot a sejtekben felhalmozódó molekuláris károsodások okozzák. Fehérjék születnek,

Tánc lépés. 59. Kortárs költő (István). 60. Dobogós sportoló kapja. 61. ... Kilmer; amerikai filmszínész. 62. Mauna-...; hawaii vulkán. 63. Ennek! 64. Vaspálya. 65. Az osztás egyik eredménye lehet. 67. A ...; attól a naptól. 68. Házikó.

FÜGGŐLEGES: 1. Morzehang. 2. Teremtő, létrehozó. 3. Elek! 4. Nemesgáz. 5. Római 1051. 6. Két lat! 7. Igeidő. 8. Kábítószert. 9. Plusz. 10. Tova. 11. Lábbal való tiprás. 12. Lent. 16. A gondolat befejező része. 17. Magyar származású, olasz szobrász (Amerigo). 19. "... hazám" (József Attila). 21. Vékony, kapaszkodó, növényi szár. 22. Plédet terít rá. 23. Nemzetközi mértékegységrendszer (röv.). 25. A fizetés csökkentése. 26. Régi magyar nemesi tánc. 28. Kislányok játékszere. 29. Kábítás. 31. Táncot jár. 33. Azután! 34. Germán főisten. 37. Angol férfinév. 40. Bokorban lapulnak! 43. Görcsösen ide-oda hánykolódik. 45. Vörösmarty Mihály eposza. 47. Szoba (ang.). 51. Haláltusa. 53. Szakadt bérlet! 54. Cinkos módon segít neki. 55. Állókép. 57. Dalbetét. 58. Brazil szövetségi állam. 59. Későre. 61. Seben képződik. 62. Élet. 65. Kaszák éjfélig szerkesztette. 66. Mondatrész! 67. Deciliter (röv.).

Szerkesztette: Csatlós János

meghalnak, más makromolekulák ugyanígy járnak, de egy idő után a funkciójukat már nem ellátó makromolekulák, elsősorban fehérjék nem tudnak hatékonyan eltávolítódni a sejtekből. Ennek következtében idővel a sejtek működése leáll, elpusztulnak, amikor pedig ez tömeges méreteket ér el, akkor jelennek meg a betegségek, aminek vége az élőlény pusztulása – magyarázta Vellai Tibor, az ELTE – TTK Genetikai Tanszékének tanszékvezetője. A közelmúltban derült ki, hogy valójában a genomban található úgynevezett ugráló gének azok, amelyek az öregedési folyamatok kialakulásában szerepet játszhatnak. Az emberi genom fele ilyen ugráló génekből áll, amikor egy ilyen ugrík egyet, beleugorhat egy másik génbe, elronthatja működését. Ha képesek leszünk egyszer megakadályozni az ugráló gének aktivitását, akkor az öregedési folyamatot is meg fogjuk gátolni. Ez ma még science-fiction, de vannak olyan biológiai rendszerek, ahol az ugráló gének nem ugrálnak, ilyen a csíravonalunk. Az a sejt-, szövettípus, ami az ivarsejteket hozza létre. Egy nagyon speciális fehérjé gépezet, és egy kis RNS-ből álló gépezet meggátolja eme ugráló gének működését. A csíravonal halhatatlan – fejtette ki a műsorban a szakember. Ezt adjuk át az utódunknak, a gyermekünk az unokánknak, ez köti össze a generációkat egymással. Az elmúlt években kiderült, az öröklé létező sejtekben a mobilis genetikai elemek gátoltak, vagyis nem képesek ugrálni. A legszélsebbes példa eddig az volt, hogy néhány mutáció kombinálásával 3-4-szeres mutáns fonálféreg-törzseket hoztak létre, és ezek 5-6-szor hosszabb ideig éltek, mint normális esetben. Ez emberi kontextusban 500 éves ember élettartamának felelnek meg, de ez az állapot is végül elpusztul. Tehát hiányoznak azok a gének, melyek inaktiválása meggátolná az öregedési folyamatot.

Sztárok a bolygóért és az állatokért

Mentsük meg bolygónkat és a bálnákat! Ezért a két célért állt ki 2015 nyár elején két amerikai színész. Robert Redford, a 78 éves Oscar-díjas színész a klímaváltozás elleni fellépésre

sürgette a világ országait az ENSZ tanácskozásán, New Yorkban. Elmondta, nem színészként, hanem a környezetvédelem szószólójaként, apaként, nagypaként és aggódó polgárként jelent meg a világszervezet előtt. Több mint negyven éve környezetvédelmi aktivista, tettvágya pedig csak erősödött, amikor a globális felmelegedés növekedő veszélyével szembesült. Az ENSZ klímaváltozással foglalkozó tanácskozásán Redford kijelentette: „Lejárt a látszatintézkedések és az éghajlatváltozás tagadásának ideje. A tudomány nagy bizonyossággal állítja, hogy valóban klímaváltozás zajlik és ez az emberi tevékenység eredménye.” Az ENSZ 193 tagállamának feladata „annyira sürgős, amennyire ijesztő: megmenteni a világot, amíg még nem késő” - fogalmazott a színész. Néhány nappal később, Pamela Anderson levelet írt az orosz elnöknek a bálnák védelmében. Nyílt levélben kérte Vlagyimir Putyin orosz elnököt a hollywoodi filmsztár, hogy tiltsa meg az áthaladást az Északkeleti-ájtárón egy védett bálnafaj húsát szállító Winter Bay nevű hajónak – jelentette internetes oldalán az RIA Novosztyi hírügynökség. A színész – környezetvédőként és az állatok jogainak védelmezőjeként is ismert - levelét a Sea Shepherd környezetvédő szervezet tette közzé a honlapján. A hajó 1700 tonna bálnahússal tart Izlandból Japánba. A rakomány tulajdonosa a Hvalur Hf. izlandi cég. A kékbálnával rokon közönséges barázdás bálna (balaenoptera physalus) vadászata 1982 óta tiltott, de Izland 2006-ban egyoldalúan ismét megkezdte a kereskedelmi célú vadászatát. A Saint Kitts és a Winter Bay jelenleg a norvég partoknál várja, hogy behajózhasson az északi Jeges-tengerre. Korábban a hajót nem engedték át sem a Szuezi-, sem a Panama-csatomán, mert a rakománya megsérti a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelmére vonatkozó egyezményt. (MTI)

**BÁNYAVIDÉKI
ÚJ SZÓ -
AZ ÖN LAPJA!**

1	2	3	Á	4	5	6	7	8	9	10	G	11	12	L
13				14								15		↓
16				17			18					19		
20		21			22					23				
24				25				26						Á
27				28			29			30		31		
T		32	33						34		35			
36	37		38				39			40		41		
42		43		44							45			
46			47		48		49				50	51		
É		52		53		54				55				
56	57				58				59					
60				61				62				63		
64				65			66				67			
M	→		Y								T	68		

Folyik a nagyobbik utcai homlokzat felújítása!

Újabb adományok a nagybányai Teleki-kúria felújításának javára!

Köszönjük mindazoknak, akik az elmúlt napokban is TÉGLAJEGY vásárlásával járultak hozzá a történelmi műemléképület és Bányavidék szórványközpontja megújulásához, megszépüléséhez!

Téglajegyeket 10 LEJES (egyszerű téglajegy), 50 LEJES (bronz), 100 lejes (25 euró/ezüst), 300 LEJES (75 euró/arany) és 500 LEJES (125 euró/gyémánt) címletekben lehet vásárolni. Támogatóink nevét feltüntetjük internetes oldalainkon, az idei munkálatok lezárását követően pedig újabb 5 egyszerű festményt sorsolunk ki erre a célra felajánlott csodálatos műalkotásokból, Kása Dávid, Bitay Zoltán, Kovács Bertalan, Szántó Andreász, Győri Sánta Kinga, Kondrák Matyikó Margit, Vassy Erzsébet, Boar Szilvia, Murádin Lovász Noémi, Láng Eszter, Potyók Tamás, Barkóczy Veronika, Gonda Zoltán és Edmund (Varga Ödön Tibor) munkáiból.

Téglajegyet-vásároltak: Fülöp G. László és Sylvester Ágnes (Egyesült Államok) – 50 lej (bronz), Fülöp G. László és Sylvester Ágnes (Egyesült Államok) – 20 lej (2 db egyszerű), Fülöp G. László és Sylvester Ágnes (Egyesült Államok) – 210 lej és 20 eFt (gyémánt), Földessy Zsigmon és Földessyné Nagy Márta (Budapest) – 20 eFt (arany), P.T., Nagybánya – 50 lej (bronz), Moldován Györgyi, Nagybánya – 50 lej (bronz), Moldován Györgyi, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Szebeni Lajos, Nagyvárád – 10 lej (egyszerű), Dr. Valdman István, Nagybánya – 500 lej (gyémánt), Fábry-Asztalos Tibor Egyesült Államok - 20 lej (2 db. egyszerű - póló-bónusz), Faragó Vilmos, Nagybánya – 150 lej (1 db. bronz, 1 db. ezüst), Ciucu Sára, Nagybánya – 100 lej (ezüst).

KÖSZÖNJÜK a nagybányai és Nagybánya-környéki magyar közösség, közel és távol élő barátaink eddigi és ezutáni segítségét!

A Teleki Magyar Ház kiadványai!

- **Tatárok, betyárok, bányaréme** (bányászmondák, legendák)
 - **Schönherr breviárium** (Schönherr Gyula írásaiból)
 - **Nagybánya 1848-49-ben** (szerk. Balogh Béla)
- Keresse az intézmény irodájában!

Baba-mama Klub - minden szerdán délután 5 órától a Teleki Házban!

Szeretettel várjuk a **POCAKLAKÓKAT** és természetesen a már

CSÚSZKÁLÓKAT
MÁSZKÁLÓKAT
TOTYOGÓKAT
ÖRÖKMOZGÓKAT

valgyis minden nagybányai **CSÖPPSÉGET** aki még nem avodós, **ANYUKÁIKKAL** együtt

Mondókázzunk, mondikáljunk együtt!

Bíróság: nem szélsőséges, aki az önrendelkezést népszerűsíti

A Szatmár megyei törvényszék jogerős ítélete szerint nem nevezhető szélsőségesnek az a személy, aki Románia valamely régiójának az önrendelkezését népszerűsíti – közölte a Krónika.

A törvényszék Krakkó Rudolfnak, a Szatmárnémeti Híd Egyesület elnökének panasa alapján vizsgálta meg az autonómia és a szélsőségesesség esetleges összefüggéseit. Krakkó a Gazeta de Nord-Vest szatmári napilapot perelte be valótlanság állítása és rágalmazás miatt.

A napilap egy 2013 decemberében tartott szatmárnémeti autonómiakonferencia kapcsán írt cikket azzal a címmel, hogy A szélsőséges Krakkó megint előtérbe lép. A cikkben a lap többek között azt írta: „Nem először fordul elő, hogy Krakkó nyilvános rendezvényeket szervez Szatmár megyében, s ezekre mindenféle gyanús személyeket hív meg, akik szabadon beszélhetnek revizionista és autonomista elméleteikről.”

A cikket több hasonló szellemű írás követte a szatmári napilapban. Ezeket kifogásolta a Híd egyesület elnöke a bíróságon. Alapfokon elvesztette a pert, de a Szatmár megyei törvényszék helyt adott fellebbezésének, és arra kötelezte a napilapot, hogy hasábjain nyilvánosan kérjen bocsánatot Krakkó Rudolftól.

A május 19-én kimondott ítélet nemrég kézbesített indoklásában a törvényszék nyomatékostotta, rágalmazásnak minősül negatív jelzővel illetni azt, aki a különböző autonómiaformákat népszerűsíti. Az indoklás rámutat: az autonómia Európa más országaiban működő

dő intézmény, ezért nem minősíthető szélsőséges jelenségnek. A bíróság bocsánatkérésre kötelezte a napilapot, amiért „sorozatosan valótlanságot állított” az eseményről és a szervező személyéről.

A Krónika a magyar jogsérelmek ellen gyakorta fellépő Kincses Előd marosvásárhelyi ügyvédet is idézte, aki elmondta: nincs tudomása arról, hogy hasonló ügyben bírósági eljárás zajlott volna korábban Romániában.

A Híd Egyesület szervezte, két évvel ezelőtti autonómiakonferencián többek között Marc Gafarot i Monjő, a Katalán Demokratikus Konvergencia Párt külügyi kabinetvezetője, Daniel Laspra katalán tartományi politikai szakértő, Szilágyi Ferenc, a Partiumi Autonómia Tanács alelnöke és Mircea Dăian újságíró, a Demokratikus Erdély Liga alapítója is előadást tartott. A 2003-ban létrehozott egyesület a nemzettudat erősítését, az anyanyelvi oktatás bátorítását és támogatását tűzte ki célul, ugyanakkor a magyar közösségeket ért jogsérelmek orvoslását és a sérelmek nyilvános bemutatását, a történelmi egyházakkal való kapcsolattartást is feladatának tekinti. A Híd Egyesület többek között '56-os és Trianon-emlékműsört, illetve a keresztény magyar állam megalapítása évfordulóján is rendezvényt szervez.

(maszol/kronika)

Országos viszonylatban 4,7 százalékkal nőttek a lakásárak

Országos viszonylatban 4,7 százalékkal nőttek a lakásárak Romániában az első fél évben, elérve a négyzetméterenkénti átlag 933 eurót.

Amint az Imobiliare.ro portál közleményéből kiderül, Bukarest az egyetlen olyan nagyváros a vizsgáltak közül, ahol az említett időszak végén csökkentek az árak: a 2014 decemberében elért 1066 eurós négyzetméterenkénti átlagárhoz képest idén június végén 1,8 százalékkal alacsonyabb, 1047 euró/négy-

zetméteres árszintet regisztráltak a fővárosban.

A vizsgált időszakban jegyzett drágulások terén Kolozsvár a listavezető, ahol a tavaly decemberi 948 euró négyzetméterenkénti átlagár idén június végére elérte az 1015 eurót, tehát 7,1 százalékkal növekedett.

Konstancán 5,3 százalékos, Temesváron 4,7 százalékos, Brassóban pedig 2,9 százalékos volt az áremelkedés üteme az első fél évben. (Háromszék)

Túlsúlyosság: veszély a májra!

Tudományosan bizonyított, hogy a túlsúlyosság többek között daganatos megbetegedések kialakulásához is hozzájárulhat.

Egy aktuális kutatás az elhízás és a májrak kialakulása közötti összefüggést vizsgálta, s ok-okozati kapcsolatot állapított meg.

A súlyfelesleg rákot okozhat

Az egészségesnél nagyobb testsúly nem csak a szív- és érrendszeri megbetegedés kialakulásának kedvezhet, hanem a máj daganatos megbetegedését is kiválthatja – bizonyította be

egereken folytatott kísérletekkel egy amerikai tudósokból álló kutatócsoport. A rágcslók körében ugyanis azt tapasztalták, hogy súlyfelesleg jelenléte mellett már a legcsekélyebb, a májra ható terhelés mellett kialakulhat a rákos betegség.

A jelenséget a máj enyhe, ám krónikus jellegű gyulladása okozza, amelyet a májszövetek között lerakódó zsír és a vérben található, nagy mennyiségű gyulladáserkentő transzmitterek jelenléte eredményezhet.

Bár a megfigyelést mindeddig egerek esetében végezték el, a testben végbe-menő számos folyamat egyezése miatt kutatók az emberre nézve is elfogadják a megállapításokat.

Ugyanakkor további, emberek bevonásával elvégzett részletesebb vizsgálatok szükségesek annak felderítése érdekében, hogy bizonyos gyulladáscsökkentő szerek használatával megvédhetők-e a túlsúlyosak a májukat fenyegető daganatos betegség veszélyétől.

A tudósok szerint megkérdőjelezhetetlen a súlyfelesleg májkárosító hatása. A méregtelenítésért is felelős szerv megbetegedése mellett a gyomor és bélrendszer-, valamint a vese- és hasnyálmirigy-tumor is szerepel a túlsúlyosság által kiváltott kockázatok között.

Mindeddig ugyanakkor még tisztázatlan, hogy a számos lehetséges közül pontosan melyik a legveszélyesebb rizikófaktor: az egészségtelen táplálkozás, a genetikai hajlam, vagy maga a súlyfelesleg?

A kutatók pontosan e kérdés felderítése érdekében tervezték meg az egereken elvégzett kísérletet úgy, hogy a különböző tényezőket egymástól elkülönítve ki-szűrhessek a ténylegesen fontos kockázatokat.

Nem a zsírfogyasztás, hanem maga a túlsúly az ok

A megfigyelés végére bebizonyosodott, hogy nem a kalóriában gazdag táplálkozás jelenti az egyes számú veszélyforrást, hanem maga a túlsúly.

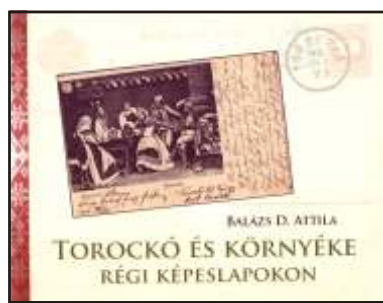
Természetesen a zsírokban gazdag táplálkozás hozzájárul a kockázatot jelentő elhízáshoz, amely a kísérleti egerek esetében ugyanolyan nagy arányban okozott májrakot, mint egy esetleges genetikai beavatkozás.

A túlsúlyos állatoknál már csekély mennyiségű vegyszer is a májtumor növekedését eredményezte, ám ugyanez a mennyiség a normál testsúlyú állatoknál semmiféle negatív hatást nem vont magával.

A tumornövelő effektust mindenekelőtt az immunrendszer által termelt két – az IL-6 és a TNF elnevezésű – anyag számlájára írják a tudósok. A két molekula mindegyike bizonyítottan jelen van a túlsúlyosak szervezetében – mind az egerek, mind az emberek esetében –, s enyhe, ugyanakkor állandó gyulladásozó állapotot idéz elő különböző szervekben.

A gyulladás következtében a májban elraktározott zsír mennyisége vészesen nagyra nőhet, s ez – öngerjesztő folyamatként – tovább erősítheti a gyulladást mértékét, amely a daganat növekedését serkenti.

A kutatók eddig is feltételezték, hogy a túlsúlyosság a gyulladások felerősítése által növeli a daganat kialakulásának kockázatát, ám az aktuális tanulmány a korábbiaknál konkrétabb bizonyítékot szolgáltat, s a lehetséges megelőzésre, illetve a kutatás további irányára is utat mutat. *(WEBBteg)*

Torockó és környéke régi képeslapokon

Orbán Balázs szerint, aki járt már Torockón, s "ki a természet nagyszerűségében élvet talál, kire az eszményileg szépnek hatása van", az nem tudja feledni e vidéket, és bi-

zonnyal vissza fog ide vágyni. - olvassuk Balázs D. Attila legújabb könyvének előszavában. A Szép Magyar Könyv 2012 versenyében döntős Erdély Anno 1895–1944 című album szerzője ezúttal Torockót és környékét járja be a régi képeslapok segítségével. Időutazás Erdély e csodálatos részében, mely nem hiányozhat a természetszeretők könyvespolcáról.

A könyv beszerezhető a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségében, a nagybányai Demokrácia Központban, valamint a régi főtéri antikváriumban.

Agencia de Turism
Mara International Tour

(A Máramaros áruház autóparkolójával szemben)

Nagybánya
Unirii sugárút 5. sz.
tel. 0262-221038,
0362-802011
www.mara-tour.ro

- **Görög szigetek:** Kréta, Korfu, Rodosz, Zakynthos, Skiathos - indulás Kolozsvárról repülővel
- **Buszos kirándulások** Nagybányáról: Paralia Katerini, Thassos-sziget, Korfu, Halkidiki, Lefkada, Kusadasi, Budva (Montenegró)
- **Bulgária - Nyár 2015** - saját gépkocsival és busszal - Albena, Aranyhomok, Neszebar
- **Buszos kirándulások** Nagybányáról: Budapest - Pozsony - Bécs - Prága • Medjugorje - Dalmát-partok - Albánia • Pozsony - Prága - Drezda • Spanyolország - Portugália - Gibraltár - Marokkó
- **Romantikus nyaralás:** Párizs - Loire-völgy - Svájc
- **Senoir voyage:** Olaszország, Portugália, Franciaország

MARA INTERNATIONAL TOUR

Védi a szívet és erősíti a csontokat - Ezért fogyaszd ezt a zöldséget

Érdemes zöldborsóból annyit fogyasztanunk, amennyit csak tudunk, hiszen a szervezetünkre gyakorolt pozitív hatása megkérdőjelezhetetlen. Mutatjuk, melyek a legfontosabb előnyei!

Rengeteg vitamin van benne

Amilyen kicsi a borsó, annyi hasznos „összetevőt” tartalmaz. Gazdag B1-, B2-, és C-vitaminban, de jelentős a magnézium-, kalcium-, kálium- és folsavtartalma is. Van benne szénhidrát és tisztességes mennyiségű fehérje is, ugyanakkor a fogyókúrázók is bátran fogyaszthatják, hiszen alig található benne kalcium.

Védi a szívet

Mivel a magnézium nagy szerepet játszik a szívizom felépítésében, a zöldborsó magnéziumtartalma csak jót tehet testünk motorjának; a benne lévő káliummal kiegészülve a szív szabályos és erőteljes működését biztosítja. Ha rendszeresen fogyasztunk zöldborsót, akkor csökkenthetjük a szív- és az érrendszeri betegségek kockázatát.

Erősíti a csontokat és az izmokat

A benne lévő magnézium nem csak a szívünket óvja, hanem a csontjainkat és az izmainkat is, ugyanis megátalja a kalcium kioldódását, így lehetővé teszi annak felszívódását, megtartását. Ez az oka annak, hogy a zöldborsó az izom és a csontsérülés gyulladásos betegségeinek gyógyulását is elősegíti.

Normalizálja a vérnyomást

A zöldborsó magnézium- és mangántartalma lehetővé teszi a vérnyomás normalizálását: a magas vérnyomás csökken, az alacsony emelkedik a zöldség kúraszerű fogyasztása következtében.

Segít a fogyásban

A zöldborsó magas cukortartalma és tápértéke miatt nagyon laktató, így megakadályozza, hogy sokszor, sokat együnk – édes íze ráadásul remekül helyettesíti az olyan hizlaló nasikat, mint a csoki. Jó hatással van az emésztésre, megszünteti a székrekedést, és a gluténérzékenységekben szenvedők számára is enyhülést nyújt, mivel gyógyítja a belekben kialakult gyulladást.

Kiss Gréta (femcafe)

**GENIUS
NYOMDA**

Băii u. 3. sz.
tel. 0262-213204

A Nagybánya és környéke tematikájú RÉGI FOTÓK és KÉPESLAPOK kulturális örökségünk részei.

Értékes információkat kaphatunk az adott kor fotográfiai látásmódjáról, építészetéről. Ne hagyjuk elveszni, szétszóródni e szellemi kincseket. Őrizzük meg gyűjteményünkben vagy digitalizálva.

Ha fel szeretné ajánlani, avagy eladni fotóját, képeslapját megteheti a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségben vagy a 0746049696-os telefonszámon.

- FESTMÉNYEKET vásárolok. A hirdetés érvényes egész évben. Telefonszám: 0262-275793, 0740-685721.
- Külföldi GYÚJTÓ VÁSÁROLK: régi, antik tárgyakat, festményeket, ezüst tárgyakat, faliórákat, zsebórákat, bronz szobrokat, 1945 előtti könyveket és képeslapokat. 0741-986855.
- Eladó háromkerekű Pegas kerékpár. Tel. 0747 776929
- Eladó a régi főtér környékén kis családi ház 200 négyzetméter telekkel. Irányár 38.000 Euró. Tel.: 0742794946.
- VITA BENE kft – Munkahelyeket ajánlunk hölgyeknek otthoni betegápolás munkakörben Ausztriában. Felkészítő tanfolyamokat is ajánlunk. Tel.: 0740 077 491.
- Pécsre keresünk agyvérzéses idős nőhöz gondozónót, lehetőleg minimális egészségügyi felkészültséggel. Telefon 0771336015.

GYÁSZHÍR

A gyászoló család szomorú szívvel tudatja, hogy

BERKESSY ZOLTÁN bányamérnök

méltósággal viselt rövid betegség után, életének 71. évében távozott közülünk.

Szerettünk hamvait 2015. július 25-én 15 órakor a nagybányai református temető ravatalozójából helyezzük örök nyugalomra.

Drága emléke örökké szívünkben él.

APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:

NAPONTA 9-15 óráig,
CSÜTÖRTÖKÖN 11.30 óráig!

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Szomorú szívvel értesültünk szeretett rokonunk, a magyarberkeszi

DEMETER SÁMUEL

haláláról. Összinté részvétünk a gyászoló családnak. A Csendes család

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk 2014. július 16-ra, amikor 1 éve, hogy a szeretett férj, édesapa, nagyapa, a kol-tói Fábán Károly hosszú betegség után visszaadta lelkét Teremtőjének. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes.

A bánatos család.

„Megállt egy apai szív, mely / értünk dobogott / Pihen az áldott kéz, mely / értünk dolgozott, / Szeretett volna még élni, / Családja és unokái boldogságát nézni, / Bár szíve többé már nem dobog / Emléke bennünk örökké élni fog.”

Tudjuk, hogy nem jöhet, mégis egyre várjuk, / Enyhíti hiányát, ha álmainkban látjuk. / Az ész megérti, de a szív soha / Hogy egyszer majd mi is elmegyünk, ahol Ő van, oda. / Az élet múlik, de akit szeretünk / Arra életünk végéig könnyes szemel emlékezünk.

Fájó szívvel emlékezünk 2015. január 11-re amikor a szerető férj, édesapa, apos, nagyapa

SZÓPKÓ TIBOR

hosszantartó és türelemmel viselt betegség után visszaadta lelkét Teremtőjének. Emléked legyen áldott nyugalmad csendes! Bánatos feleséged Mami (Erzsike), leányod Csendes Gizike, vejed Lajos, unokáid Csilla, Filcz Andrea és férje Robert.

VÁSÁROSNAMÉNY GYÓGYFÜRDŐ

legközelebb július 23-án.
0747017580 (Csoma Bea)

IF IOSIP ANGELA TEMETKEZÉSI VÁLLALAT

– Non Stop –

Koporsók, szállítás
és más szolgáltatások

– Horea utca 6. szám –

TELEFONSZÁMAINK:
0262-215863; 0362-409464;
0745-337534; 0753-464805

Boby Temetkezési Vállalkozás Teljes körű temetkezési szolgáltatás

ÚJABB ÜZLET

nagy kellékválasztékkal
V. Lucaciu
(Felsőbányai) utca 162. sz.
(IMMUM buszmegálló)

Ingyenes szállítás
A legkisebb árak a városban
Non-stop telefonszolgálat

Nagybánya, Pácii tér 11. sz.
Mobil: 0745-234.589; 0742-009.306

FOTÓ ÉS VIDEO EGY HELYEN!

VARDEA
FOTO-VIDEO-DESIGN

Esküvők
Keresztelők
Céges rendezvények
Kulturális események
Iskolai, óvodai előadások
Fotókönyv készítése

0746049696
0749316252
office@vardea.ro
www.vardea.ro

TELEKI MAGYAR HÁZ

HÉTFŐ-PÉNTEK

– 15-21 óra között –

SZOMBATON

– 11-21 óra között –

TELEFON: 0262-212668,
0744-919166; 0740-751490.

* **GYÓGYTORNA** – KÉT HÉTIG SZÜNETEL! Legközelebb augusztus 4-én, kedden, a szokott időpontokban!

* **OLVASS NEKEM!** – Minden szerdán 16 órakor a Házban!

Legyen a TELEKI KLUB tagja

*Támogassa
rendszeresen a Teleki
Magyar Házat !*

A Teleki Klub **rendszeres támogatóink** klubja, A támogatási összeg függvényében **zöld, fehér, piros és arany** klubkártyákat ajánljunk, amelyeket általában félévente, az esedékes támogatási összeg befizetésekor szoktuk ismételtten érvényesíteni. A kártya kiállításával és a támogatási lehetőségekkel kapcsolatosan forduljon bizalommal a Teleki Magyar Ház munkatársaihoz. **KÖSZÖNJÜK!**

Nagybánya
és környéke

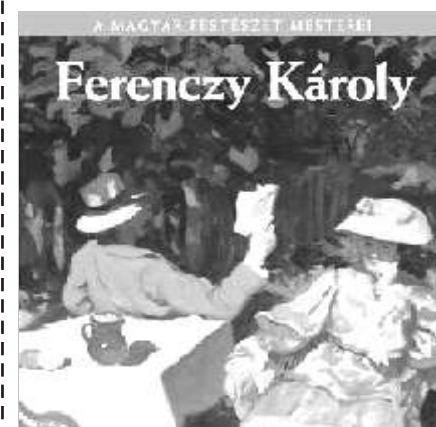
NAGYBÁNYA ÉS KÖRNYÉKE

Harmadik javított
és bővített kiadás

A TELEKI MAGYAR
HÁZBAN!

Tersánszky Józsi Jenő Könyvtár

JÚLIUSBAN ZÁRVA!

Ferenczy Károly

Kossuth Kiadó,
Magyar Nemzeti Galéria:

FERENCZY KÁROLY

80 oldalon, színes
illusztrációkkal

MOST
mindössze 25 lejért!

Megvásárolható
a Teleki Házban!

Vereséggel debütált a Poli a Liga 1-ben

Vereséggel mutatkozott be az élvonalba visszatérő Temesvári Poli labdarúgócsapata a bajnokság első fordulójában: a hétfő esti találkozón a Bega-partiak 1-0-ra kaptak ki a vendég Târgu Jiu-i Panduriitól.

A találkozó egyetlen találatát Răduț szerezte egy, az 54. percben megítélt szabadrúgásból. Két perccel előtte a házigazdák emberhátrányba kerültek, amikor Gabriel Cănuț kiállították a Mihai Roman ellen elkövetett durva szabálytalansága miatt. A sérült Romant Hora váltotta. A vereség ellenére Dan Alexa elégedetten nyilatkozott tanítványai teljesítményéről, örült, amiért sikerült irányításuk alatt tartaniuk az első félidőt.

„Tartalmas játékot mutattunk, az első részben az ellenfélnek még esélye sem volt arra, hogy gólt szerezzen. De a Pandurii nagyon jól védekezett, mi a távoli lövésekkel veszélyeztettünk, sokszor adtuk be középre a labdát. Aztán mindent megtört Cănu kiállítása, és a piros lap mellé még egy gólt is kaptunk abból a szabadrúgásból. Ezután már nehéz volt, de még hátrányban is vártam egy pontrúgási lehetőséget. Ez Zicunál megvolt, de sajnos nem lőtte be” – összegezte a látottakat a Poli vezetőedzője.

Edward Iordănescu, a Pandurii szakvezetője szerint a hatékonyság sokat számít, a három pontot, bár nem szép futballal, de mégis begyűjtötték. „A nyári szünet nagyon rövid volt. Jelen pillanatban még nem állunk jól. Négy-öt játékosomat nem is tudtam bevetni. Örülök, hogy a kevésbé látványos játékok ellenére nyertünk” – fogalmazott a listavezetővé előlépett Gorj megyei gárda mestere.

Ismert ugyanis, hogy a nyitóforduló korábbi meccseinek mindegyike döntetlennel zárult, így a Târgu Jiu egyedüli hárompontos csapatként vezeti az összetettet. A Poli a 12. helyen áll a tíz egy pontos csapat mögött, de megelőzi a mínusz 5-5 ponttal jegyzett Kolozsvári CFR-t és Ploiești-i Petrolult. Utóbbit két együttes hat pont levonással kezd-

te a szezont, amiért nem teljesítette az élvonalbeli induláshoz szükséges pénzügyi feltételeket. A két, csődvédelem alatt álló klub megfellebbezte a sportági szövetség döntését.

Kevesebb mint egy hónapot töltött el a Marosvásárhelyi ASA élvonalbeli labdarúgócsapatánál Dacian Varga, aki – több társa és Dan Petrescu vezetőedző példáját követve – közös megegyezéssel felbontotta szerződését, miután a korrupcióellenes ügyészség nyomozása miatt múlt héten zárolták a klub számláit.

A klub fellebbezett az óvintézkedés ellen, a Marosvásárhelyi Rádió keddi beszámolója szerint a városi táblabíróság jövő hétre halasztotta a döntést az ügyben.

A DNA sajtóosztálya különben a rádió érdeklődésére megerősítette, hogy a hivatali visszaélés gyanúja miatt a marosvásárhelyi polgármester, Dorin Florea ellen tavasszal indított bünvádi eljárás kapcsán Claudiu Maior alpolgármestert és a futballklub korábbi elnökét, Ioan Nucu Mant is a gyanúsítottak közé sorolják.

A helyi önkormányzat illetékeseit azal gyanúsítják, hogy egy 2013-as tanácsi határozattal törvénytelenül szavaztak meg 4 millió lejt az ASA 2013–2014-es bajnoki szerepléséhez. Maior nem kívánta kommentálni az ellene felhozott vádakot.

A bajnoki ezüstérmes korábban jelezte, hogy szeretné megtartani futballistáit, de a nyáron leigazoltak többsége nem fogadta el a fizetéseket érintő korlátozást. Az ASA most igyekszik pótolni az így keletkezett űrt, és honlapján közölte, hogy a napokban 3-4 új futballista csatlakozik majd a Miriuță irányította együtteshez. (Kronika)

pénzbüntetéssel és felfüggesztett börtönbüntetésekkel megúszták a bundaügyet.

2012 májusában történt, hogy a már bajnok Montpellier a bajnokság utolsó előtti fordulójában 38-31-re kikapott a kiesés elől menekülő Cesson-Sévigné-től. A futballban is használt csalásjelző rendszer riasztotta a hatóságokat, hogy szokatlanul nagy összeggel, 88 ezer euróval fogadták meg a meccs szünetében a hazaiak győzelmét, és rövid nyomozás után kiderült, hogy a Montpellier játékosai, illetve közeli hozzátartozói tették meg a téteket. A Francia Szerencsejáték Vállalatot mintegy 300 ezer eurós kár érte. (Origo)

Kirúgták Capellót az orosz válogatottól

Három évvel a hazai rendezésű világbajnokság előtt az orosz szövetség megszabadult Fabio Capellótól. A 69 éves olasz szerződését felbontották, az oroszok szerint közös megegyezéssel.

Nem keveset fizetnek kompenzáci-

Gyászol a magyar sport: elhunyt Tordasi Ildikó

Hatvanhárom éves korában elhunyt Tordasi Ildikó, az 1976-os montreali olimpia törvívó bajnoka.

Hosszú, sikeres versenyzői pályafutása során Tordasi Ildikó klubjának neve ugyan többször változott, de az MTK-ban kezdte - fejezte be a vívást, majd sokáig a kék-fehérek fiataljait edzette.

Három olimpián, az 1972-es münchenin, az 1976-os montrealin és az 1980-as moszkvain vett részt. Legnagyobb sikerét Montrealban aratta: a magyar küldöttség négy aranyának egyikét ő nyerte, a csapatverseny után pedig bronzot is akasztottak a nyakába. Münchenben második, Moszkvában harmadik lett a tör válogatottal.

Világbajnokságról egyszer, 1973-ban tért haza aranyéremmel, miután Göteborgban a győztes csapat tagja volt. Emellett nyolc ezüstöt és két bronzot nyert vb-ken, az olimpiákat és a világbajnok-

ságokat tekintve így összesen tizenöt éremmel járult hozzá a magyar vívó-sport kiemelkedő eredményeihez.

Kétszer, 1973-ban és 1976-ban az év magyar sportolónőjének, négyszer, 1973-ban, 1976-ban, 1977-ben és 1979-ben pedig az év magyar vívójának választották.

- A valaha volt legjobb magyar női törvívó volt - mondta Tordasi Ildikóról egykori edzője, Szócs Bertalan a mob.hu-nak. - Az első pillanatban felismertem a tehetségét, láttam, hogy sokra viheti, az olimpiai és világbajnoki győzelmei magukért beszélnek. Meglehetősen akaratos volt, de ez is kellett ahhoz, hogy ilyen fantasztikus sportoló váljék belőle.

Tordasi Ildikót a Magyar Olimpiai Bizottság saját halottjának tekinti. (forrás: mob.hu, MTI)

Hosszú Katinka négy aranyat nyert Bukarestben

Négy arany- és egy bronzérmes szerzett Hosszú Katinka a Bukarestben rendezett nemzetközi úszóversenyen, mely az utolsó viadal volt a kazanyi világbajnokság előtt.

A világ- és Európa-bajnok magyar úszó Facebook-oldala szerint 200 méter vegyesen (2.08:77 perc), 200 háton (2:08.6 p), 200 mellen (2:31 p) és 50 pillangón (27.2 másodperc) győzött, 400

gyorson pedig úgy lett harmadik, hogy ő vegyesben teljesítette a távot (4:35.1 p), e mellett kiérdemelte a verseny legeredményesebbjének járó különdíjat is.

Azt egyelőre nem lehet tudni, hogy Hosszú milyen számokban versenyez majd a július 24-én kezdődő vizes vb-n – Kiss László szövetségi kapitány korábban annyit árult csak el, hogy a nyolc nap alatt hét számban rajtol.

óként, a hírek szerint 930 millió rubelt adnak neki, ez átszámítva közel 15 millió euró. Eredetileg a 2018-as vb végéig szólt a szerződése. Eddig is jól kere-

sett, 2012-es kinevezése óta évente 10 millió eurót kapott.

A helyi lapok úgy tudják, a CSZKA Moszkvát edző Leonyid Szluckij lehet az utódja.

Capello a világ legjobban fizetett szövetségi kapitánya volt az orosz válogatott edzőjeként, de a tavalyi világbajnokságon a csoportban ragadtak, a mostani Eb-selejtezős sorozatban pedig hat meccsen mindössze nyolc pontot szereztek, ezzel a harmadik helyen állnak csoportjukban Ausztria és Svédország mögött. (Index)

**Az oldalt összeállította:
SIMORI SÁNDOR**